
Kommunåterkoppling 2017

Eskilstuna

Elever i årskurs 7 och 9 i grundskolan
och årskurs 2 på gymnasiet

LANDSTINGET
SÖRMLAND

Inledning

Landstinget Sörmland har som mål att vara Sveriges friskaste län år 2025. En del av målet är en förbättrad folkhälsa och en mer jämlik hälsa. Under våren 2017 genomförde Landstinget Sörmland för sjätte gången Liv & Hälsa ung undersökningen, en enkätundersökning om barns och ungas levnadsvanor, livsvillkor och hälsa.

Sörmländska elever i årskurserna 7 och 9 i grundskolan samt årskurs 2 på gymnasiet har deltagit i undersökningen. Eleverna har besvarat enkäterna under skoltid, när skolpersonal varit närvarande. Av Sörmlands 63 skolor med elever i någon av dessa årskurser deltog 59 i undersökningen, drygt 7 800 elever. Kommunåterkopplingen är en redovisning av kommunens och länets resultat från Liv & Hälsa ung inom ett antal frågeområden för år 2017.

Vad vet vi om barns och ungas hälsa och uppväxtvillkor?

Barn och unga i Sverige mår generellt sett bra och är nöjda med sina liv. Sedan 1990-talet har ungdomsgenerationen däremot haft en sämre hälsoutveckling än andra åldersgrupper, framförallt när det gäller den psykiska ohälsan. Vi vet också att barns och ungas uppväxtvillkor inte är jämlika, vilket medför att vissa löper större risk än andra att råka ut för problem och ohälsa. En mindre grupp lever dessutom under svåra förhållanden som går att härleda till deras livsvillkor och familjeförhållanden.

Hälsans bestämningsfaktorer

Hälsa innefattar fysiskt, psykiskt och socialt välbefinnande och är en resurs hos individen. Hälsan påverkas av en rad olika faktorer på olika nivåer runt individen. Inom folkhälsoarbetet används ofta begreppet hälsans bestämningsfaktorer för att ge en bild av dessa samband. Bestämningsfaktorerna kan påverka hälsan negativt och positivt, vilket benämns som riskfaktorer och skyddsfaktorer. Riskfaktorer är de bestämningsfaktorer som ökar risken för ohälsa, problem eller riskbeteenden. Det kan vara en egenskap, en händelse, ett förhållande eller en process.

Det är viktigt att så tidigt som möjligt fånga upp de barn och unga som är på väg in i ett negativt beteende och där man kan se att det finns riskfaktorer som bidrar till detta. Skyddsfaktorer är de faktorer som ökar individens möjligheter att bibehålla en god hälsa och är en motvikt till riskfaktorer. En skyddsfaktor kan liknas vid en buffert mot risker. Risken blir mindre när skyddsfaktorn finns och större när skyddsfaktorn saknas.

Vad är en kommunåterkoppling?

Kommunåterkopplingen är en redovisning av kommunens och länets resultat från Liv & Hälsa ung inom ett antal frågeområden för år 2017. Kommunåterkopplingarna redovisas årskursvis och innehåller resultat som har betydelse för elevernas hälsa och välbefinnande.

Att tolka resultaten i tabellerna

På följande sidor redovisas resultaten för kommunen från 2017 års Liv & Hälsa ung undersökning. Resultaten är uppdelade på tjejer och killar, men visar även hur det ser ut för hela elevgruppen. De elever som svarat att de inte identifierar sig som tjej eller kille inkluderas i det sammantagna värdet. I tabellerna redovisas andelar (%) för tjejer, killar och totalt uppdelat på kommunens (K) och länets (L) värden. Varje årskurs redovisas separat. För årskurs 7 och 9 gäller redovisningen elever som går i skolan i kommunen, oavsett om de bor i kommunen eller inte. För årskurs 2 på gymnasiet gäller redovisningen den kommun eleven bor i.

Kommunåterkopplingens begränsningar och överväganden

I kommunåterkopplingen redovisas resultat på olika nivåer. För att skydda enskilda elevers svar redovisas inte resultat på frågor som baseras på färre än 30 elever. De elever som svarat att de inte identifierar sig som tjej eller kille inkluderas i det sammantagna värdet. Kommuner med få elever bör vara uppmärksamma på att enstaka elevers svar motsvarar stora procentsatser. Till exempel om 3 elever av 30 röker, visar våra tabeller att 10 procent av eleverna röker. Detta gör att siffrorna bör tolkas med försiktighet.

Några frågor att fundera på när du läser tabellerna:

- Skiljer sig kommunen åt från länet?
- Finns skillnader mellan tjejer och killar?
- Vad kan eventuella skillnader bero på?
- Vad betyder resultaten för oss?
- Framträder ett mönster som gör att vi kan behöva arbeta särskilt med något område?

Antal och andel elever i deltagande skolor som svarat på Liv & Hälsa ung enkäten 2017

	Antal elever åk 7	Andel (%) elever åk 7	Antal elever åk 9	Andel (%) elever åk 9	Antal elever åk 2 gymn.	Andel (%) åk 2 gymn.
Eskilstuna	889	82	893	83	1 083	81
Sörmland	2 792	85	2 698	84	2 317	82

Årskurs 7

Resultat om skolan

Eskilstuna kommun åk 7, Liv & Hälsa ung 2017	Tjejer		Killar		Totalt	
	K	L	K	L	K	L
Resultat om skolan						
Trivs bra i skolan	76	74	85	84	80	78
Har oftast någon att vara med på rasterna	86	88	89	90	88	89
Skolkar aldrig	82	82	86	83	84	82
Har blivit mobbad den här terminen	18	19	13	13	16	17
Har du blivit mobbad en gång i veckan eller i stort sett varje dag	3	4	4	4	4	4
Eleverna får vara med och bestämma på skolan	90	89	87	86	88	87
Elever som inte gör läxor	5	6	6	5	5	6
Jag har studiero på lektionerna	25	28	28	32	27	30

Resultat om levnadsvanor

Eskilstuna kommun åk 7, Liv & Hälsa ung 2017	Tjejer		Killar		Totalt	
	K	L	K	L	K	L
Resultat levnadsvanor						
Äter frukost 4-7 dagar i veckan	74	76	83	85	78	80
Äter skollunch 4-5 dagar i veckan	67	63	67	66	67	64
Dricker läsk dagligen	7	6	11	11	9	9
Äter frukt eller grönsaker dagligen	55	54	54	50	54	52
Är stillasittande mer än 4 timmar efter en dag i skolan	40	42	38	43	40	43
Vardagsmotion, går, cyklar idrottar mer än 30 minuter per dag	82	85	86	88	84	86
Tränar minst 30 min 3 gånger per vecka på fritiden	50	48	56	57	53	52
Kan simma 200 meter	92	92	91	93	92	92
Sover mindre än 7 timmar per natt	29	28	22	23	26	26

Resultat om tobak och alkohol

Eskilstuna kommun åk 7, Liv & Hälsa ung 2017	Tjejer		Killar		Totalt	
	K	L	K	L	K	L
Resultat tobak och alkohol						
Röker dagligen eller ibland	4	4	1	3	3	4
Snusar dagligen eller ibland	0	0	2	2	1	2
Druckit alkohol någon gång	23	25	25	29	24	28
Berusad/full någon gång	14	18	8	14	12	17

Resultat om mående och hälsa

Eskilstuna kommun åk 7, Liv & Hälsa ung 2017	Tjejer		Killar		Totalt	
	K	L	K	L	K	L
Resultat hälsa						
Mår bra eller mycket bra	72	70	86	87	79	78
Glad i stort sett varje dag	55	56	62	66	58	60
Lugn eller avslappnad mer än en gång i veckan	51	52	72	74	61	62
Huvudvärk mer än en gång i veckan	18	19	9	9	14	14
Stressad mer än en gång i veckan	54	56	41	36	48	46
Har haft värk i axlar/ skuldror/nacke mer än en gång i veckan	14	14	10	9	12	12

Resultat om hem och fritid

Eskilstuna kommun åk 7, Liv & Hälsa ung 2017	Tjejer		Killar		Totalt	
	K	L	K	L	K	L
Resultat hem och fritid						
Föräldrar/vårdnadshavare tycker det är viktigt att jag sköter mitt skolarbete	95	94	95	95	95	94
Jag kan alltid lita på mina föräldrar när det verkligen gäller	88	87	94	92	91	89
Nöjd med sin fritid	80	77	88	90	84	83
Har en kompis jag kan prata "om allt" med	91	90	87	87	89	88
Elever med utländsk bakgrund	26	21	25	20	26	20
Bott i Sverige 9 år eller mindre	13	12	14	12	13	12
Mamma och/eller pappa är arbetslös eller långtidssjukskriven	13	11	9	10	11	11
Bor med båda sina föräldrar (som bor tillsammans)	70	66	67	65	68	65

Årskurs 9

Resultat om skolan

Eskilstuna åk 9, Liv & Hälsa ung 2017	Tjejer		Killar		Totalt	
	K	L	K	L	K	L
Resultat om skolan	K	L	K	L	K	L
Trivs bra i skolan	71	72	76	80	72	75
Har oftast någon att vara med på rasterna	90	89	91	91	89	90
Skolkar aldrig	73	74	73	73	72	73
Har blivit mobbad den här terminen	15	15	11	12	14	14
Har du blivit mobbad en gång i veckan eller i stort sett varje dag	2	2	4	3	4	3
Oftast eller alltid trygg på väg till och från skolan	97	96	95	96	95	96
Oftast eller alltid trygg i klassrummet	94	96	95	96	94	95
Oftast eller alltid trygg på rasterna i skolan	96	96	96	96	95	95
Eleverna får vara med och bestämma på skolan	78	84	69	77	72	80
Elever som inte gör läxor	6	6	10	10	9	9
Har betyg F i 1-2 ämnen eller fler	22	23	26	32	24	28
Har en sjukdom som påverkar skolarbetet läxor	14	15	10	13	13	14
Har ett funktionshinder som påverkar skolarbetet/läxor	19	18	16	18	18	18

Resultat om levnadsvanor

Eskilstuna åk 9, Liv & Hälsa ung 2017	Tjejer		Killar		Totalt	
	K	L	K	L	K	L
Resultat levnadsvanor	K	L	K	L	K	L
Äter frukost 4-7 dagar i veckan	71	72	79	78	74	75
Äter skollunch 4-5 dagar i veckan	71	69	65	67	67	67
Dricker läsk dagligen	13	10	22	19	18	15
Äter frukt eller grönsaker dagligen	62	62	56	53	58	57
Är stillasittande mer än 4 timmar efter en dag i skolan	42	47	50	48	47	48
Vardagsmotion, går, cyklar idrottar mer än 30 minuter per dag	80	82	87	87	83	84
Tränar minst 30 min 3 gånger per vecka på fritiden	48	49	65	62	56	55
Kan simma 200 meter	91	93	95	94	92	93
Sover mindre än 7 timmar per natt	42	38	36	32	39	36

Resultat om tobak, alkohol och droger

Eskilstuna åk 9, Liv & Hälsa ung 2017	Tjejer		Killar		Totalt	
	K	L	K	L	K	L
Resultat tobak, alkohol & droger						
Röker dagligen eller ibland	8	10	8	9	9	10
Snusar dagligen eller ibland	1	1	7	9	5	6
Använt e-cigarett senaste 12 månaderna	20	19	23	25	22	22
Rökt vattenpipa senaste 12 månaderna	20	15	19	18	20	17
Druckit alkohol senaste 12 månaderna	37	41	36	36	37	39
Berusad/full 1 gång i månaden eller oftare senaste 12 månaderna	12	14	17	17	16	17
Det är inte okej för mina föräldrar att jag dricker alkohol	80	81	82	80	81	80
Har använt narkotika någon gång	3	4	8	7	6	6

Resultat om mående och hälsa

Eskilstuna åk 9, Liv & Hälsa ung 2017	Tjejer		Killar		Totalt	
	K	L	K	L	K	L
Resultat hälsa						
Mår bra eller mycket bra	66	66	83	82	74	73
Glad i stort sett varje dag	47	50	60	61	53	55
Lugn eller avslappnad mer än en gång i veckan	49	50	71	71	60	61
Huvudvärk mer än en gång i veckan	22	24	9	11	16	18
Stressad mer än en gång i veckan	65	67	45	42	55	55
Har haft värk i axlar/ skuldror/nacke mer än en gång i veckan	24	23	11	11	18	17

Resultat om hem och fritid

Eskilstuna åk 9, Liv & Hälsa ung 2017	Tjejer		Killar		Totalt	
	K	L	K	L	K	L
Resultat hem och fritid						
Föräldrar/vårdnadshavare tycker det är viktigt att jag sköter mitt skolarbete	95	95	93	94	93	94
Jag kan alltid lita på mina föräldrar när det verkligen gäller	87	85	90	89	88	87
Nöjd med sin fritid	67	70	81	84	74	77
Trivs bra med livet just nu	80	81	89	89	84	84
Har en kompis jag kan prata ”om allt” med	85	86	79	82	81	84
Ser ljusst på framtiden	67	66	78	77	72	70
Elever med utländsk bakgrund	31	23	27	24	29	23
Bott i Sverige 9 år eller mindre	14	11	13	14	14	13
Mamma och/eller pappa är arbetslös eller långtidsjukskriven	16	14	14	13	15	13
Bor med båda sina föräldrar (som bor tillsammans)	62	63	60	61	60	61

Årskurs 2

Resultat om skolan

Eskilstuna åk 2, Liv & Hälsa ung 2017	Tjejer		Killar		Totalt	
	K	L	K	L	K	L
Resultat om skolan						
Trivs bra i skolan	80	80	79	82	79	81
Har oftast någon att vara med på rasterna	89	90	85	89	87	90
Skolkar aldrig	66	67	62	65	64	66
Har blivit mobbad den här terminen	10	10	8	6	9	8
Har du blivit mobbad en gång i veckan eller i stort sett varje dag	3	2	1	1	2	2
Oftast eller alltid trygg på väg till och från skolan	97	98	97	98	97	98
Oftast eller alltid trygg i klassrummet	97	97	98	98	97	98
Oftast eller alltid trygg på rasterna i skolan	97	97	98	98	97	97
Eleverna får vara med och bestämma på skolan	93	91	87	85	90	88
Elever som inte gör läxor	4	4	8	10	6	7
Har betyg F i 1-2 ämnen eller fler	26	25	31	29	28	28
Har en sjukdom som påverkar skolarbetet/läxor	18	20	15	13	17	17
Har ett funktionshinder som påverkar skolarbetet/läxor	15	18	17	18	16	19

Resultat om levnadsvanor

Eskilstuna åk 2, Liv & Hälsa ung 2017	Tjejer		Killar		Totalt	
	K	L	K	L	K	L
Resultat levnadsvanor						
Äter frukost 4-7 dagar i veckan	67	68	68	68	67	68
Äter skollunch 4-5 dagar i veckan	75	74	67	68	71	71
Dricker läsk dagligen	14	13	24	21	19	18
Äter frukt eller grönsaker dagligen	64	63	49	45	56	53
Är stillasittande mer än 4 timmar efter en dag i skolan	52	52	56	55	54	54
Vardagsmotion, går, cyklar idrottar mer än 30 minuter per dag	73	78	82	84	78	81
Tränar minst 30 min 3 gånger per vecka på fritiden	44	41	59	56	51	49
Kan simma 200 meter	86	90	88	92	86	91
Sover mindre än 7 timmar per natt	45	44	35	41	41	42

Teckenförklaring

K=Kommunen

L=Länet

Resultat om tobak, alkohol och droger

Eskilstuna åk 2, Liv & Hälsa ung 2017	Tjejer		Killar		Totalt	
	K	L	K	L	K	L
Resultat tobak, alkohol & droger						
Röker dagligen eller ibland	17	20	18	20	17	20
Snusar dagligen eller ibland	2	3	14	21	8	12
Använt e-cigarett senaste 12 månaderna	19	18	27	30	23	25
Rökt vattenpipa senaste 12 månaderna	28	24	36	31	32	28
Druckit alkohol senaste 12 månaderna	73	73	59	68	66	71
Berusad/full 1 gång i månaden eller oftare senaste 12 månaderna	26	28	28	32	27	31
Har använt narkotika någon gång	9	10	13	16	11	14

Resultat om mående och hälsa

Eskilstuna åk 2, Liv & Hälsa ung 2017	Tjejer		Killar		Totalt	
	K	L	K	L	K	L
Resultat hälsa						
Mår bra eller mycket bra	62	61	75	77	68	69
Glad i stort sett varje dag	45	43	48	54	47	48
Lugn eller avslappnad mer än en gång i veckan	42	43	66	68	54	56
Huvudvärk mer än en gång i veckan	28	27	12	10	20	18
Stressad mer än en gång i veckan	78	77	50	47	64	61
Har haft värk i axlar/ skuldror/nacke mer än en gång i veckan	27	27	11	12	19	20

Resultat om hem och fritid

Eskilstuna åk 2, Liv & Hälsa ung 2017	Tjejer		Killar		Totalt	
	K	L	K	L	K	L
Resultat hem och fritid						
Jag kan alltid lita på mina föräldrar när det verkligen gäller	86	86	83	86	85	86
Nöjd med sin fritid	67	66	76	78	71	72
Trivs bra med livet just nu	80	78	84	87	82	82
Har en kompis jag kan prata "om allt" med	89	88	85	86	87	87
Ser ljusst på framtiden	62	60	66	68	64	64
Elever med utländsk bakgrund	34	26	36	25	35	26
Bott i Sverige 9 år eller mindre	18	13	21	14	20	13
Mamma och/eller pappa är arbetslös eller långtidsjukskriven	21	17	17	16	19	16
Bor med båda sina föräldrar (som bor tillsammans)	55	57	56	55	56	56

Vill du veta mer om enkätundersökningen, titta på
Liv & Hälsa ungs webbplats www.landstingetsormland.se/lhu

Återkopplingen är sammanställd av arbetsgruppen för
Liv & Hälsa ung i Landstinget Sörmland.
Januari 2018

